

Asia T-368/00

General Motors Nederland BV ja Opel Nederland BV

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio

Kilpailu — Autojen jälleenmyynti — EY 81 artikla — Asetus N:o 123/85 ja N:o 1475/95 — Markkinoiden eristäminen — Viennin rajoittamiseen tähtäävä yleisstrategia — Toimitusten rajoittaminen — Rajoittava bonusjärjestelmä — Vientikielto — Sakko — Kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuus ja kesto — Oikeasuhteisuus — Sakkojen laskemista koskevat suuntaviivat

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto)

21.10.2003 II-4495

Tuomion tiivistelmä

1. Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Yritysten väliset sopimukset — Käsite — Yksipuolinen käyttäytyminen ei kuulu käsitteen alaan — Jälleenmyyjiin sovellettavat ja niiden hyväksymät yksittäiset toimenpiteet kuuluvat käsitteen alaan (EY 81 artiklan 1 kohta)

2. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Yritysten väliset sopimukset — Komission velvollisuus näyttää rikkominen toteen (EY 81 artiklan 1 kohta)*
3. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Kilpailua rajoittava vaikutus — Moottoriajoneuvojen myyntiin liittyvät jälleenmyyntisopimukset — Vientimyyntin jättäminen jälleenmyyjille myönnettyjä bonuksia koskevan järjestelmän ulkopuolelle (EY 81 artiklan 1 kohta)*
4. *Kilpailu — Kartellit tai muut yhteisjärjestelyt — Kilpailua rajoittava vaikutus — Arviointiperusteet — Kilpailunvastainen tarkoitus — Riittävä todentaminen (EY 81 artiklan 1 kohta)*
5. *Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Sakkojen suuruuden määrittäminen — Perusteet — Kilpailusääntöjen rikkomisten vakavuus — Harkinnassa huomioon otettavat seikat (Neuvoston asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohta)*
6. *Kilpailu — Sakot — Sakkojen määrä — Komission harkintavalta — Tuomioistuinvälvonta (EY 229 artikla; neuvoston asetuksen N:o 17 17 artikla)*

1. Jos yritykset eivät ole tehneet sopimuksia keskenään, yrityksen yksipuolinen toiminta ilman toisen yrityksen nimenomaista tai hiljaista osallistumista ei kuulu EY 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

muksella säänneltyihin jatkuviin kauppasuhteisiin.

(ks. 58, 60, 98 ja 147 kohta)

Moottoriajoneuvojen jakelun osalta on erotettava toisistaan valmistajien yleinen strategia rajoittaa vientiä ja yleisen strategian puitteissa jälleenmyyjien osalta toteutetut yksittäiset toimenpiteet. Viimeksi mainituista toimenpiteistä tulee niiden hyväksymisen jälkeen osa jälleenmyyntisopimusta, ja ne sisältyvät aiemmin tehdyllä yleissopi-

2. Komission tehtävänä on hankkia riittävän täsmällistä ja yhtäpitävää näyttöä, jonka perusteella voidaan vakuuttua siitä, että väitetty rikkominen on tapahtunut.

(ks. 88 kohta)

3. Se, että moottoriajoneuvojen valmistaja panee jälleenmyyntisopimusten yhteydessä täytäntöön toimenpiteen, jonka mukaan vientimyynti jätetään bonusjärjestelmän ulkopuolelle, on sopimus, jonka tarkoituksena on kilpailun rajoittaminen. Koska bonuksia ei enää myönnetä vientikaupalle, jälleenmyyjien taloudellinen toiminta-ala vientikaupan harjoittamisen osalta supistuu verrattuna sen toiminta-alaan kotimaisen myynnin osalta. Jälleenmyyjien on joko sovellettava ulkomaisiin asiakkaisiin epäedullisempia ehtoja kuin kansallisiin asiakkaisiin tai tyydyttävä vientikaupan osalta pienemmän marginaaliin. Kun bonukset poistetaan vientikaupan osalta, vientikaupasta tulee vähemmän houkuttelevaa ulkomaisille asiakkaille tai jälleenmyyjille. Toimenpide on näin ollen jo luonteensa puolesta omiaan vaikuttamaan kielteisesti vientikauppaan.

(ks. 100 ja 102 kohta)

sena on estää kilpailu yhteismarkkinoilla taikka rajoittaa tai vääristää sitä.

(ks. 104 kohta)

5. Kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuus on määritettävä useiden seikkojen perusteella, joihin kuuluvat erityisesti asiaan liittyvät erityisolosuhteet, asia-yhteys ja sakkojen ennaltaehkäisevä vaikutus, mutta niistä perusteista, jotka on välttämättä otettava huomioon, ei kuitenkaan ole vahvistettu sitovaa tai tyhjentävää luetteloa.

Rikkominen, jonka tarkoituksena on eri kansallisten markkinoiden eristäminen, on jo luonteeltaan erityisen vakavaa. Se on vastoin yhteisön olennaisimpia tavoitteita ja vaikeuttaa erityisesti yhteismarkkinoiden toteuttamista.

(ks. 189 ja 191 kohta)

4. Sopimuksen konkreettisia vaikutuksia ei tarvitse ottaa huomioon sovellettaessa EY 81 artiklan 1 kohtaa, jos on ilmeistä, että sopimuksen tarkoituk-

6. Komissiolla on asetuksen N:o 17 yhteydessä harkintavaltaa sakkojen määrän vahvistamisessa, jotta se voisi

ohjata yritysten toimintaa niin, että ne noudattaisivat kilpailusääntöjä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on kuitenkin valvottava, onko määrätyn sakon määrä oikeassa suhteessa kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuuteen ja keston, ja verrattava toisiinsa rikkomisen vakavuutta ja niitä

lieventäviä olosuhteita, joihin kantaja on vedonnut.

(ks. 189 kohta)